

РЕЦЕНЗІЯ

**кандидата політичних наук, доцента, доцента кафедри
політичних наук і права Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

Пронози Інни Іванівни

на дисертацію Свекли Костянтина Андрійовича

**«Нові політичні технології виборчих процесів першої чверті XXI
століття : український та зарубіжний досвід», поданої на здобуття
ступеня доктора філософії за спеціальністю 052 – політологія, в галузі
знань 05 – соціальні та поведінкові науки.**

Актуальність теми дисертаційного дослідження. Тема дисертації Свекли Костянтина Андрійовича сфокусована на нових політичних технологіях виборчих процесів, окресленні українського та зарубіжного досвіду їх дослідження та впровадження. Вивчення нових політичних технологій стає актуальним у зв'язку зі значними політичними і соціальними змінами, трансформаціями простору медіа та інтернет-середовища, які підкреслюють важливість дослідження впливу цифрової реальності на політику. Цей дослідницький інтерес має як теоретичні, так і практичні підстави, оскільки на сучасному етапі дослідження українського та зарубіжного досвіду застосування нових політичних технологій виборчих процесів набуває особливого значення через вплив «цифрової реальності», соціальних мереж та нових медіа на виборчі кампанії по усьому світу та їх демократизацію в Україні. Виборчі процеси та нові політичні технології постали у якості однієї з провідних тем політичного дискурсу та ключовим напрямком досліджень у політичні науки. Нові технології виборчих процесів у першій чверті XXI століття характеризуються зростаючим впливом на політичний простір, експансією

на увесь комплекс соціальних відносин у процесі створення «цифрової реальності».

Інтеграція цієї теми в політичну науку допомагає використовувати наукові дані для розвитку виборчих процесів у напрямку демократизації. Ключовим аспектом є дослідження нових політичних технологій виборчих процесів у період трансформації системи масмедіа від традиційних медіа до нових медіа.

Ступінь обґрунтованості наукових положень та висновків. Дисертантом детально розглянуті наукові джерела від визначень сутності політичних технологій у епоху розвитку друкованих медіа «Галактики Гутенберга» та електронних медіа «Галактики МакЛюена» до інтернет-комунікацій та найсучасніших емпіричних досліджень, у яких розкриваються диференційні аспекти технологічної складової виборів, критично проаналізовані різноманітні напрямки обґрунтування впливу нових політичних технологій на громадську думку, представлені в українському та зарубіжному наукових дискурсах. Результати цього аналізу склали теоретичну базу дослідження. Спираючись на цій фундамент, дисертант на високому професійному рівні розв'язав дослідницькі завдання: визначив еволюцію, типи та чинники ефективності нових політичних технологій виборчих процесів, вивчаючи зарубіжний досвід, обґрунтував політико-комунікативний вимір становлення нових політичних технологій виборчих процесів у ХХІ столітті, дослідив етапи еволюції та чинники ефективності нових політичних технологій виборчих процесів, визначив типи нових політичних технологій виборчих процесів та їх функціональні особливості у цифровій реальності, дослідив розвиток нових політичних технологій виборчих процесів в Україні у першій половині ХХІ століття.

Стратегічна спрямованість на теоретичну базу та високий рівень майстерності у методології дослідження дозволили автору висунути

концептуальне уявлення про нові політичні технології виборчих процесів як важливий феномен, що визначається контекстом сучасної соціальної динаміки.

Новизна одержаних результатів дослідження.

Дисертаційна робота є значущим дослідженням нових політичних технологій виборчих процесів. Унікальність отриманих результатів полягає в тому, що дана робота є певним внеском у вітчизняну політичну науку, що вивчає вплив нових політичних технологій на виборчі процеси, зокрема у аспекті електронного голосування. У роботі досліджено та розглянуто нові політичні технології як ключовий елемент виборчих процесів. Автор підкреслює відмінності між технологіями впливу традиційних медіа та нових медіа на виборчі процеси, а також трансформації «технологій у медіа – від пропаганди радянського зразка та пострадянського політичного PR і рекламістики до нових технологій виборчих процесів (блогінгу, мемів, спін-докторінгу). Особливу увагу приділено розвитку нових політичних технологій у дискурсі мас медіа (медіа як технологія й технології у медіа). Дисертант узагальнив підходи до вивчення впливу нових політичних технологій на виборчі процеси, також здійснено диференціацію нових політичних технологій, обґрунтовано їх функції та дисфункції.

Повнота викладення результатів дослідження в опублікованих працях.

Результати дослідження достатньо повно представлені у авторських публікаціях. Основні положення та висновки роботи викладено у чотирьох одноосібних публікаціях автора у фаховими з політичних наук виданнях.

Апробація результатів дослідження відбувалась на міжнародних, всеукраїнських та регіональних конференціях, на університетських наукових заходах. Окремі аспекти результатів дисертаційного дослідження були представлені у виступах та обговорені на круглих столах та

методичних семінарах кафедри політичних наук і права Університету Ушинського.

Практична значимість дослідження.

Ключові інноваційні положення даного дослідження з нових політичних технологій виборчих процесів дозволяють переглянути цю проблематику з нової перспективи. Зокрема щодо протиставлення «медіа як технології» й «технологій у медіа», то розкрито перехід від традиційних медіа до панування соціальних мереж і платформ. Аргументовано, що у дискурсі масмедіа повною мірою репрезентовано перехід від системи традиційних медіа до мережових медіа, розвиток блогінгу як нової технології впливу на громадську думку та переваги та недоліки системи е-голосування. Висновки та рекомендації, які формулюються у дослідженні, можуть стати основою для впровадження е-голосування (дисертант наголошує, що е-голосування є частиною більш масштабного процесу – е-виборів) та встановленні орієнтирів його подальшого розвитку. Аналітичний матеріал, який міститься у даній роботі, може бути корисним політикам, громадським діячам, журналістам, інфлюєнсерам, представникам публічної влади, експертам і спеціалістам у галузі політики, а також усім, хто прагне використовувати нові політичні технології виборчих процесів. Теоретичні положення дослідження можуть знайти застосування у подальших наукових дослідженнях та в навчальному процесі в університетах для розробки курсів з політології та публічного управління, що включають в себе вивчення нових політичних технологій виборчих процесів.

Дискусійні питання та зауваження.

Оцінюючи у цілому позитивно результати дослідження К.А. Свекли, маю висловити деякі зауваження та побажання:

1. Бажано більше акцентувати увагу на висновках та рекомендаціях щодо оптимальних стратегій нових політичних технологій

виборчих процесів в різних політичних режимах (демократичних та авторитарних), зокрема щодо мобілізації виборців та впровадження е-голосування в період кризових станів суспільства;

2. У другому розділі цікавим було б розглянути більш детально кроки уряду Естонської Республіки щодо впровадження нових політичних технологій виборчих процесів та організації е-голосування як приклад зарубіжного досвіду;

Загальний висновок.

Дисертація Костянтина Андрійовича Свекли на тему «Нові політичні технології виборчих процесів першої чверті XXI століття : український та зарубіжний досвід» є самостійним науковим дослідженням, яке містить нові обґрунтовані результати. Структура та зміст дослідження відповідають поставленій меті, а зазначені дослідницькі завдання виконані з логічною послідовністю. Аналіз тексту дисертації підтверджує дотримання автором вимог академічної доброчесності. Робота відповідає вимогам, передбаченим Постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р. «Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а дисертант Свекла Костянтин Андрійович заслуговує присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 052 «Політологія».

Рецензент:

кандидат політичних наук, доцент,
доцент кафедри політичних наук і права
Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університету
імені К.Д.Ушинського

Інна ПРОНОЗА

